

Мездра

Общински вестник XXI век

www.mezdra.bg

http://www.facebook.com/mezdraXXIvek

Мездра, 26 февруари - 12 март 2014 г.

Бр. 4 (327), Година XII, Цена 0.30 лв.

141 години от обесването на Васил Левски

В ЗАПАДНИТЕ ПОКРАЙНИНИ ПОЧЕТОХА ПАМЕТА НА АПОСТОЛА НА СВОБОДАТА

Мисъл на броя:

„Играем с живота на 7 млн. българи. Трябва зряло да се постъпва...“

Васил ЛЕВСКИ

Цариброд. За пръв път от десетилетия насам министър-председателите на България и Сърбия се срещнаха в един от административните центрове на Западните покрайнини - Цариброд, който по силата на Ньойския договор от 1919 г. преминава в пределите на Сърбия, а през 1950 г. е преименуван на Димитровград. Поводът, който събра двамата премиери, бе официалното откриване на 18 февруари на бюст-паметник на Васил Левски.

Патриотичната инициатива е на кмета на Цариброд *Небойша Иванов* в отговор на желанието на жителите на населението с етнически българи 7-хиляден град. Скулптурата е дело на проф. *Валентин Старчев* и е дарение от строителната компания „Трейс груп холд“.

Сред гостите на тържеството бяха министърът на културата *Петър Стоянович*, акад. *Антон Дончев*, председател на БАН акад. *Стефан Воденичаров*, ректорът на СУ „Св. Климент Охридски“ проф. *Иван Илчев*, както и множество родолюбиви българи от двете страни на границата. Възпоменателната проява

уважи председателят на Общински съвет - Мездра *Делян Дамяновски*, който поднесе венец от името на Община Мездра.

При посещението си в Цариброд премиерът *Орешарски* разговаря с представители на *Националния съвет на българите в Сърбия*. По време на срещата нашите сънародници от *Босилеград* връчиха на министър-председателя *прошение* с три конкретни искания. Те настояват за спешно решаване на *проблема с липсата или слабия сигнал на*

българските телевизии, приемани в Западните покрайнини.

Второ - за откриването на нов ГКПП в м. „Славче“ при с. Извор, Босилеградско/Трекляно, Кюстендилско, с което разстоянието от Босилеград до София ще се скъси с 30 км и ще допринесе за икономическия подем на крайграничните селища.

И трето - министър-председателят да окаже „патриотична подкрепа от нивото на високата пост, която заема“ за поставянето на *паметна*

плоча на петима български офицери, загинали в *Междусъюзническата война 1913 г.* и погребани в босилеградските гробища.

„Ние сме българи, които не искаме да се затрим качито българи, нито да бъде залечена българската ни памет“, се казва още в молбата на босилеградчани до премиера *Орешарски*.

Босилеград. Община Мездра осъществи поредната си *патриотична инициатива* в подкрепа на нашите сънародници в Западните покрайнини. *Зам.-кметът Георги Валентинов* подари на *Културно-информационния център на българите в Босилеград фотоволтаичен (соларен) модул* с два прожектора, с който ще бъде осветен *бюст-паметника на Васил Левски* в административния център на Община Босилеград. Дарението е на обща стойност 1000 лв. и бе направено по повод годишнината от обесването на *Апостола на свободата*.

За трета година във възпоменателната проява се включиха и родолюбци от Мездра. *Валентинов* и *Патриция Кирилова*, председател на Сдружение за културно-историческо наследство „*Велика България*“, поднесоха венец пред *паметника на Левски*. Да почетат *паметта на Апостола* дойдоха също председателят на мездренската организация на *ВМРО Тихомир Илчев* и редакторът на в. „Мездра XXI век“ *Мирослав Гетов*.

Честването уважиха посланикът на България в Белград проф. *г-р Ангел Димитров*, бившият ни посланик в сръбската столица *Георги Димитров*, генералният консул в Ниш *Атанас Кръстин*, патри-

оти от Кюстендил, София и др.

Пламени слова за безсмъртното дело на националния герой произнесоха *Иван Николов*, председател на *КИЦ „Босилеград“*, съпредседателят на *Обществено движение „Западни покрайнини“ г-р Валентин Янев* и председателят на гражданско сдружение „ГЛАС“ *Александър Димитров*.

Представителите на българската общност потърсиха съдействие от Министерството на външните работи за изграждането на *общ паметник на петима български офицери*, убити по време на *Междусъюзническата война 1913 г.* и погребани в босилеградските гробища, чиито гробове са унищожени. Това са *полк. Иларион Танев*, командир на 6 конен полк, *поручик Станислав Стефанов*, индентант на полка, санитарен подпоручик *Стефан Котев*, ветеринарен лекар, *вахмистър Христо Влагов*, щаб-тръбач, и

убитите български офицери големият родолюбец от Босилеград *Димитър Димитров (Митко Треперски)* в момента е подложен на съдебно преследване от сръбските власти.

Приятелските контакти между *Община Мездра* и *българите в Западните покрайнини* датират от 2004 - 2005 г., когато по инициатива на Общината мездренски бизнесмени дариха строителни материали за *основния ремонт на църквата „Св. Илия“* в с. Звонци, община Бабушница.

Мирослав ГЕТОВ

ТРИФОН ЗАРЕЗАН В ТИПЧЕНИЦА

Освен с производството на лозов посадъчен материал и на висококачествени вина, *Типченица* е известна с това, че нейните жители могат да се веселят юнашки като в народна песен. Доказаха го за пореден път на *Трифон Зарезан*.

Тазгодишното честване на празника започна по нетипичен начин: с пресъздаване на *кукерски обичай* за прогонване на злите сили, болести, мана, суша и градушки далече от старопланинското селище. В ролята на *кукери* се превъплътиха възпитаниците на детската градина, водени от учителката *Иванка Георгиева*.

По инициатива на кмета на селото *Георги Георгиев* за трета година се проведе *конкурс за най-хубаво вино*, в който се включиха 21 производители. При червените вина авторитетната комисия с главен сомелиер общинския съветник *Цветан Тодоров* отличи домашното вино на доайена *Иван Михайлов*, а при белите вина - *врачанския мискет на винарска изба „Шато Типченица“*.

Продължава на 2 стр.

“ПЧЕЛАРСТВО’2014”

За поредна година Пчеларско дружество „Нектар“, Община Мездра и Общинска служба „Земеделие“ организираха традиционната изложба-базар на мед и пчелни продукти. Тя премина под наслов: „Заедно да спасим пчелите - да спасим живота на Земята!“, а поводът да бъде подредена - празникът на пчеларите св. Харалампий (10 февруари).

В десетото юбилейно издание на „Пчеларство“ се включиха шестима производители на природния еликсир. Доайени сред тях бяха 79-годишният Васил Георгиев (Кожухара) от Лик и 77-годишният Ивайло Митов от Крета. Останалите участници бяха Иван Братининов (70 г.) от Горна Кремена, Димитър Ангелов (66 г.) от Долна Бешовица, Илия Иванов (58 г.) от с. Лютиброд и кметът на Долна Кремена Румен Серафимов (55 г.).

Пчеларите изложиха различни видове натурален пчелен мед - липов, акациев, билков, манов и магаришки бодил, както и традиционни пчелни продукти: прополис (клей), восък, пчелен прашец и пчеларски инвентар (кошерница, преносни сандъчета, пчелни рамки и т. н.). По случай празника на пчеларите мездренските производители направиха отстъпка от 1 лев на своите клиенти. Така вместо за 8, килограм мед се предлагаше за 7 лв.

В момента в община Мездра има 50-на пчелари, предимно на възраст над 55 години.

Изложба-базар

Снимка: Евгени КУЧКОВ

В ДОЛНА КРЕМЕНА ПОДРЕДИХА ЕТНОГРАФСКА ИЗЛОЖБА

Наскоро в НЧ „Пролетта - 1897“ - Долна Кремена бе подредена етнографска изложба. В края на м. г. Читалищното Настоятелство отправи молба към долнокременчени да предоставят безвъзмездно традиционни предмети на бита, съхранени от началото на ХХ век. Идеята е по-младото поколение да може да ги види, да се запознае с материалната култура на своите деди, с предстатата за бита преди един век.

На молбата се отзоваха 10 жители на селото, като понастоящем броят на експонатите надхвърля 55. Особено ценни са четирите автентични женски носии, които са над 80-

годишни - показани са две от характерните за Долна Кремена народни носии, една влашка и една от Ямболския край.

Всички платове (вълнени и копринени), всички черги, са изтъкани от местните жени. Цветовете са ярки и красиви.

Аранжировката на изложбата е дело на художника Петър Трифонов, който е член на Настоятелството. Амбицията на ръководството на читалището е етнографската сбирка да продължи да се обогатява с още предмети на бита.

Изложбата бе открита от кмета на селото Румен Серафимов. Той връчи на дарителите свидетелства за дарение и им благодари, че в името на общия замисъл са предоставили старинни вещи, които имат скъп спомен за тях.

Бистра ЦОЛОВА
секретар на НЧ
„Пролетта - 1897“

ТРИФОН ЗАРЕЗАН...

От 1 стр.

По-сетне празничното множество се отпрати към м. „Гложето“, където бе извършен традиционният ритуал зарязване на лозите. След водосвета, отслужен от о. Георги Няголов, пръв хвана лозарските ножици, наречани от местните стопани „конде“, и поля главините обилно с бъклицата за бекет Сергей Киров - управител на фирма „Скай клуб“, която стопанисва 400 дека лозови масиви в землището на най-известния пипиниерски център в Северозападна България.

След него зарязва най-възрастният лозар - 75-годишният самосец Васил Кирилов, кме-

тът на Мездра Иван Аспарухов и най-малкият „трифонец“ - Цветан Иванов, на две годинки, който специално за случая гоиде пременен в народна носия.

Паметливи си спомниха, че навремето в прочутите типченски „маточници“ се произвеждаха до 3,5 млн. броя подложкови резници и калемки, които освен у нас, се изнасяха в бившия Съветски съюз, Гърция, Албания и др.

Наред с безбройните наздравници, за високоградусното настроение на всички се позрижиха младежкият духов оркестър от Ботевград и тригласният народен хор „Типченски майки“ при НЧ „Съзнание - 1899“. А сред най-оригиналните благословии

бе тази: „Колкото приказки в устата на жената - толкова грозде по лозята!“.

Накрая типчени извиха хорце на мездана и спретнаха общи трапези, на които отпиха от кехлибарения еликсир на боговете - врачанска теменуга, и сръбнаха от вкусната курбан чорба, приготвена от майстора-готвач Василка

Христова. Състоя се и конкурс за най-кръшна ръченица, спечелен от опитната играорка Веселка Луканова.

Мирослав ГЕТОВ

ОБЩИНА МЕЗДРА

СЪОБЩАВА

че съгласно Закона за местните данъци и такси за 2014 г. се определят следните

СРОКОВЕ ЗА ПЛАЩАНЕ НА МЕСТНИТЕ ДАΝЪЦИ И ТАКСИ

1. Данък недвижими имоти и такса битови отпадъци:

I вноски - от 1 март до 30 юни

II вноски - от 1 юли до 30 октомври

Предплатилите цялата сума в срок от 1 март до 30 април ползват отстъпка от 5%.

2. Данък върху превозните средства:

I вноски - от 1 март до 30 юни

II вноски - от 1 юли до 30 октомври

Предплатилите цялата сума в срок от 1 март до 30 април ползват отстъпка от 5%.

3. Патентен данък:

Физическо лице, вкл. едноличен търговец, което извършва патентни дейности, се облага с годишен патентен данък за доходите от тези дейности. Лицата подават данъчна декларация по образец, в която декларират до 31 януари на текущата година обстоятелствата, свързани с определянето на данъка. В случаите на започване на дейността след тази дата декларацията се подава непосредствено преди започването на дейността.

Данъкът се внася на четири равни вноски:

за първото тримесечие - от 2 януари до 31 януари,

за второто тримесечие - от 1 февруари до 30 април,

за третото тримесечие - от 1 май до 31 юли,

за четвъртото тримесечие - от 1 август до 31 октомври.

Предплатилите цялата сума в срок до 31 януари ползват отстъпка от 5%.

Данъците можете да платите: в касата на Община Мездра (стая 305), по банков път, с пощенски запис, в офисите на „Изипей“, в ОББ, в кметствата по места.

е фирма, занимаваща се с производство на корпусна мебел, гървени конструкции и изделия от масивна гървесина - по индивидуален проект.

Фирмата НАБИРА ОПИТНИ КАДРИ с желание за работа в екип.

Изисквания към кандидатите:

- опит при монтажа на корпусна мебел - минимум 2 години;

- опит в работата с гървообработващи машини - минимум 2 години;

- дългосрочно желание за работа;

- техническа грамотност.

Фирмата предлага:

- добра среда и условия на труд;

- назначаване на договор - ВЕДНАГА;

- заплащане обвързано с резултати.

За контакти: тел. 0894 787 427.

На основание чл. 124б, ал. 2 от Закона за устройство на територията (ЗУТ)

ОБЩИНА МЕЗДРА

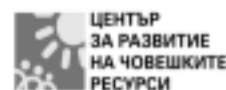
СЪОБЩАВА

че с Решение №489/30.01.2014 г. на Общински съвет - Мездра е разрешено изработването на Подобен устройствен план (ПУП) - План за застрояване (ПЗ) за изграждане на животновъден обект за развъждане и отглеждане на щрауси с капацитет от 500 броя в ПИ №067020 (образуван от ПИ №000067) в местността „Рудината“ в землището на с. Горна Кремена.

Съгласно чл. 124б, ал. 4 от ЗУТ настоящето решение не подлежи на оспорване.

Асоциация за Развитие на Алтернативен Туризм

ПРОГРАМА "УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ",
СЕКТОРНА ПРОГРАМА "ЛЕОНАРДО ДА ВИНЧИ - МОБИЛНОСТ"
договор № 2013-1-8G1-LEO01-08932,
проект "Кулинарните предизвикателства на Европа
за развитие на предприемачески умения в ресторантьорството и селския туризъм"

Проектът е насочен в областта на професионалното образование и обучение. Включва 20 ученици от ПГ "Алеко Константинов" гр. Мездра, които ще проведат учебна практика от 23.03.2014 г. До 13.04.2014 г. в Италия и ще получат сертификати от E.A.R.T.H.Academy - Italy

Организация бенефициент:
Асоциация за развитие на алтернативен туризъм - КОРИТЕН, Мездра
Партньори: ПГ "Алеко Константинов" Мездра и E.A.R.T.H.Academy - Italy

Проектът е финансиран с подкрепата на Европейската Комисия и публикацията отразява единствено възгледите на АРАТ-КОРИТЕН, Мездра. Европейската комисия и Националната Агенция не носят отговорност за качеството, по който предоставената информация може да бъде използвана.

Лека атлетика

ПЪРВИ ТИТЛИ ЗА СПОРТЕН КЛУБ "АТЛЕТ"

11 медала - 5 златни, 4 сребърни и 2 бронзови, спечелиха състезателите на СК „Атлет“ (Мездра) на Националните шампионати по лека атлетика в зала, които се проведоха през февруари в Добрич.

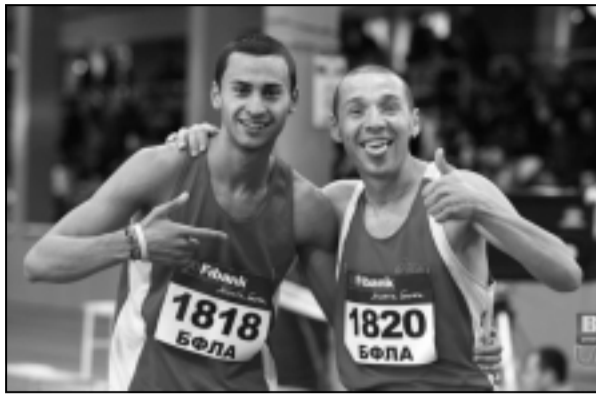
По две шампионски титли завоюваха Митко Ценов и Александър Йотовски. Митко бе най-бърз при мъжете на 1500

м с личен резултат 3:47.13 мин. и на 3000 м с време 8:19.88 мин., а Александър доминира в същите дисциплини при юношите ст. в-ст - той записа съответно 4:07.74 и 9:04.04 мин. Милица Мирчева взе първата си титла при жените - отново на 3000 м с постижение 9:40.14 мин.

Със сребърни медали се окичиха състезаващият се треньор на мездренци Йоло Николов на 3000 м при мъжете (8:26.25), Тихомир Костов на 3000 м при юношите ст. в-ст (9:07.06), Милица Мирчева на 1500 м при жените (4:27.66) и Ангелина Стефанова на 1500 м при девойките мл. в-ст (4:50.64).

Бронзови отличия заслужи Тихомир Костов на 1500 м при юношите ст. в-ст (4:13.40) и Рая Палова в трибоя (60 м, скок на дължина и 600 м) при момчетата под 16 г.

Два бронзови медала спечели пред-

Снимки: Илиан ТЕЛКЕДЖИЕВ, Lar.bg

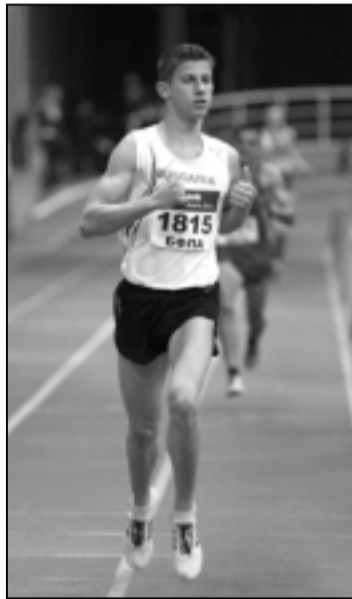
ставителката на другия наш лекоатлетически клуб - „Вирен“, Деница Методиева. Възпитаничката на Валери Цветков финишира трета на 1500 м (5:22.76) и на 3000 м (11:35.34) при девойките ст. в-ст.

Малко не достигна да се нарежат сред призьорите на Иван Попов („Атлет“) на 800 м (1:59.90) и на 1500 м (3:59.40) при мъжете, както и на неговата съотборничка Ангелина Стефанова на 800 м (2:26.77) при девойките мл. в-ст, които завършиха четвърти.

Преди първенствата

на закрито водещите мездренски лекоатлети взеха участие в 45-ия турнир „Академик“. Най-добре се представи Александър Йотовски, който стана първи на 800 м (2:00.00) при мъжете. Митко Ценов се нареди пети в нетипичната за него дисциплина 400 м (52.61).

Нов национален рекорд в тласкането на гюле постави Георги Иванов. Възпитаникът на родения в Мездра треньор Борис Воденичаров подобри собственото си най-добро постижение - той тласна гюлето на 20.82 м.

Северозападна „В“ АФГ

ПРОГРАМА
сезон 2013/14 - пролет

- XVI кръг - 2 март (неделя) - 14:30 ч. Спартак (Плевен) - Локомотив 2012 (Мездра)
- XVII кръг - 9 март (неделя) - 14:30 ч. Локомотив 2012 (Мз) - Левски 2007 (Левски)
- XVIII кръг - 16 март (неделя) - 14:30 ч. Локомотив (ГО) - Локомотив 2012 (Мз)
- XIX кръг - 23 март (неделя) - 14:30 ч. Локомотив 2012 (Мз) - Павликени (Павликени)
- XX кръг - 30 март (неделя) - 17:00 ч. Янтра (Габрово) - Локомотив 2012 (Мз)
- XXI кръг - 6 април (неделя) - 17:00 ч. Локомотив 2012 (Мз) - Ком (Берковица)
- XXII кръг - 13 април (неделя) - 17:00 ч. Партизан (Червен бряг) - Локомотив 2012 (Мз)
- XXIII кръг - 18 април (петък) - 17:00 ч. Локомотив 2012 (Мз) - Бдин 1923 (Видин)
- XXIV кръг - 27 април (неделя) - 17:00 ч. Ботев 2008 (Козлодуй) - Локомотив 2012 (Мз)
- XXV кръг - 4 май (неделя) - 18:00 ч. Локомотив 2012 (Мз) - Етър (Велико Търново)
- XXVI кръг - 8 май (четвъртък) - 18:00 ч. Трявна (Трявна) - Локомотив 2012 (Мз)
- XXVII кръг - 11 май (неделя) - 18:00 ч. Видима - Раковски (Севлиево) - Локо 2012 (Мз)
- XXVIII кръг - 18 май (неделя) - 18:00 ч. Локомотив 2012 (Мз) - Ситомир (Никопол)
- XXIX кръг - 23 май (петък) - 18:00 ч. Гигант (Белене) - Локомотив 2012 (Мз)
- XXX кръг - 1 юни (неделя) - 18:00 ч. Локомотив 2012 (Мз) - Ботев (Луковит)

Очерк

БИБЛИОТЕКАРКАТА ГЕРГИНА НЕДЕЛКОВА ИЛИ ЗА ИСТОРИЯТА НА ЕЛИСЕЙНА

Навярно сте гледали по телевизията репортер, който спира случайни граждани и им задава някакъв въпрос? Представете си, че въпросът е: „Какво знаете за библиотекаря?“ На мнозина въпросът ще се стори толкова банален, че не си заслужава да се обсъжда. А тези, които все пак решат да отговорят, сигурно ще кажат, че библиотекарят е човек, който работи в библиотека, раздава книги за прочит на читателите, които те после връщат, за да бъдат прочетени от други хора.

Може би така е мислила и Гергина Неделкова преди да стане библиотекар. Но след като заема тази длъжност, разбира какви големи възможности ѝ се предоставят за израстване в интелектуално отношение, да бъде изключително полезна на всички в селото, особено на читателите.

Тя е родена на 1 юни 1958 г. в Елисейна. Учи в родното си село, след което завършва СПТУ в с. Габаре и работи като телефонен техник в металургичния комбинат. След

закриването на завода разбира, че длъжността библиотекар в читалището е вакантна. Нито за момент не се колебае да кандидатства за тази работа, защото винаги се е отнасяла с уважение и преклонение пред книгите.

Нейната предшественичка Маряна Павлова, която дълго време работи на това поприще, се радва, че именно Гергина - една трудолюбива, сериозна и отговорна млада жена, ще бъде нейна наследничка и продължителка на благородното дело, на което тя е служила с любов и всеотдайност. Гергина не се стъписва пред трудностите.

Поставя си за цел така да работи, че да се окаже достойна за престижната професия. Като продължи постигнатото от своята предшественичка и с работата си заслужи уважението на децата, на техните родители и на всички от селото.

И тя поема решително по нелекия път. Привежда в изрядност библиотечния фонд от над 10 000 тома книги, подрежда етнографска сбирка към читалището, събира наличната документация. Междувре-

Участници в Първата световна война 1915 - 1918 г. от с. Елисейна

менно прави ремонт на помещенията. Помагат ѝ кметът, секретарката и нейното семейство. Обновената библиотека отваря врати - за радост и на учениците, и на по-възрастните читатели.

Това, че в библиотека има хубави книги, радва Гергина, но тя полага усилия и за купуването на нови заглавия. Участва с желание в организирането на чествания на национални и местни празници. С голямо старание издирва

и събира снимки, народни носии - въобще всичко, което касае историята на селото.

Погълната от работата си, която ѝ носи истинско удовлетворение, тя нито за момент не изпитва досада, живее с усещането, че е влязла в необятния Храм на книгата. Ето защо не секват усилията ѝ да възвърне желанието на децата и възрастните да четат повече. За целта прави широка разяснителна кампания чрез лични контакти

или на общоселски прояви, организирани по различни поводи.

Гергина е убедена, че колкото и интернет да предоставя нови възможности за опознаване на света, книгата ще остане непресъхващ извор за усъвършенстване на човека, за проникване в безкрайните дебри на науката, изкуството и културата.

Когато се запознава с наличната документация, Гергина изпитва непознато вълнение. Попада на панка с доку-

менти за историята на с. Елисейна. Някои от тези документи са написани на стара пишеща машина, други - на ръка, от предци, които вече не са между живите. С интерес прочита всички материали и ги преписва на компютър. Тогава ѝ хрумва идеята, че наличните материали (както и тези, които допълнително събере) могат да бъдат издадени в отделна книжка.

Гергина не е нито историчка, нито писателка. Но вярва, че хора с опит в написването, редактирането и издаването на книги, ще ѝ помогнат за реализирането на благородното начинание. Само така книжката за Елисейна може да стане реалност.

Нито библиотекаря обаче, нито тя лично, имат финансова възможност да я издадат. Ето защо Гергина разчита на спомоществователи. Дано се намерят такива, които да приемат присърце тази идея и да ѝ помогнат!

Д-р Герго ЦОНКОВ

Краезнание

ИСТОРИЯ НА С. МЕЗДРА,
ВРАТЧАНСКА ОКОЛИЯ

Никола АЛИПИЕВ

Продължава от миналия брой

Първият кметъ, който Русите оставили след Освобождението, бил Данко Ивановъ, сега покойникъ. Човекъ неграмотенъ, който за всичко получавалъ нареждания отъ Враца. Следъ Освобождението положението на населението не се подобрило и по тая причина няколко семейства се изселили въ с. Комарево и Бъркачево, Белосластинско, така щото къмъ 1885 - 86 г. селото се намалило на 14 къщи.

Презъ 1886 г. започналъ да се строи мостътъ надъ река Искъръ на шосето София - Орхане - Враца, а презъ 1893 г. Тодоръ Балабановъ, родомъ врачанецъ, а преселенъ въ София, започналъ да строи спиртна фабрика въ селото. Въ същото това време взело да се говори, че ще се строи ж. п. линия отъ София за Варна, която щяла да мине презъ или покрай Мездра. Това гало малко надежда на останалите мездренци, за да не се изселватъ. Решение преди това били взели за масово изселване.

Това окуражило населението и почнало да се изселва отъ тамъ, гдето го заварило Освобождението - левия брягъ на дерето „Каменица“ въ местността „Селището“, и да се заселва на днешното място. Първият изселить се отъ тамъ и заселилъ се въ днешното село е Данко Ивановъ презъ 1884 г., а последната къща, къщата на баба Вела, съ синовете си Петъръ и Илия Павлови, е напуснала старото селище презъ 1894 г.

Следъ постройка на моста надъ р. Искъръ, следъ започване постройката на спиртната фабрика, следъ започване работата по постройката на ж. п. линия, започва да се прегрича добро бъдеще на Мездра. Още преди да се узнае где ще бъде бъдещата гара на ж. п. линия Георги В. Стамболски отъ гр. Орхане и свещеникъ Иванъ Ниновъ отъ с. Долна Кремена построили първите постройкы около бъдещата гара съ цель за използване за търговия. Първият преселникъ отъ друго село въ Мездра въ това време е Манчо Тошовъ отъ с. Крета, сега покойникъ, станало презъ 1895 г.

Следъ откриването на железопътната линия София - Варна, открита официално презъ 1897 г., населението на Мездра почва да се увеличава, главно отъ преселници отъ околните села.

Какъ се е увеличавало населението, домакинствата и сградите се вижда отъ долната таблица, съставена по данни отъ преброяванията, извършвани отъ Главната дирекция на Статистиката.

Преброяване	Население	Домакинства	Сгради
1881 г.	86 ж.	20	22
1888 г.	76 ж.	17	22
1893 г.	68 ж.	16	14
1900 г.	311 ж.	66	82
1905 г.	455 ж.	100	98
1910 г.	677 ж.	155	178
1920 г.	1015 ж.	240	217
1926 г.	1577 ж.	457	404

Въ административно отношение изпърво селото се е числило въ състава на Кретската селска община, а следъ разтурването на тая последната - къмъ Моравишката селска община.

Презъ 1898 г. селата Мездра, Крета, Богенецъ и Брусенъ поискали да се отцепятъ: Мездра отъ Моравишката, Крета отъ Дърманската, Богенецъ отъ Рускобелянската и Брусенъ отъ Влашкоселската общини, и да образуватъ една община подъ название „Мездренска селска община“ съ центъръ с. Мездра. Желанието на тия четири села било удовлетворено отъ властта и на 12 януарий 1899 г. се открила новата община и започнала да функционира.

За образуването на новата Мездренска община най-много е спомогналъ бившиятъ председател на Врачанската окръжна постоянна комисия х. Ангелъ Йоцовъ отъ Враца, по ходатайството на избраните тогава лица: Иванъ Петковъ, Иванъ Мишевъ, Георги Кирковъ отъ с. Мездра и Цветко Диновъ отъ с. Богенецъ.

Първият кметъ на новата община билъ Иванъ Мишевъ отъ с. Крета, свършилъ III класъ, бившъ учителъ и просвобисецъ, а първият секретаръ - бирникъ (тогава писаръ) е билъ Георги Кирковъ, родомъ отъ с. Калугерово, Орханйско, преселенъ въ с. Мездра, свършилъ III класъ, бившъ учителъ.

Следва

КРАЕВЕДСКОТО ДРУЖЕСТВО
ОТЧИТА ПОЛЗОТВОРНА ДЕЙНОСТ

През 2013 г. Краеведското дружество при НЧ „Просвета - 1925“ реализира следните основни прояви:

➤ В рамките на празниците на културата „Мездра - май“ организира Третите майски краеведски четения. Програмата им включваше 14 проучвания за миналото на родния: на Цветко Стеев - „Премисланването на полк. Пьотър Паренсов през с. Игнатица по време на Руско-турската война 1877 - 1878 г.“, на Петър Кръстев - „Искрата се разгаря в пламък - страници от историята на Въздръжателното дружество при НЧ „Наука“ - с. Кален“, на Ивана Захариева - „Нашата махала „Слово“ в с. Зверино“, на Иван Минев - „Моите спомени за 9.IX.1944 г.“, на Костадина Митова (НЧ „Пробуда - 1928“ - Върбешница) - „Каменоломнето - традиционен

СИП „Приятели на историята“ в ОУ „Христо Ботев“ - Мездра.

с. Моравица“, на Мариана Димитрова (НЧ „Наука - 1919“ - Лик) - „Лазарване и кумичене в с. Лик“, на Иван Брадинов - „За началото на Празниците на културата

➤ През пролетта на м. г. Ив. Захариева и М. Гетов взеха участие в Четвъртите самостоятелни краеведски четения, организирани от Регионално краеведско дружество - Враца. Захариева представи съобщението „100 години железопътна линия Мездра - Враца - Брусарци - Лом“, а Гетов изследването „Към историята на кметската институция в община Мездра 1899 - 1989 г.“.

➤ През есента на 2013 г. трима членове на клуба се включиха в X Регионална краеведска конференция „Миналото на родния край - послание към бъдещето“ на тема: „Наследство“. Ив. Захариева изнесе доклад „Църквата „Св. Николай“ в с. Моравица“, а М. Гетов - „Хаджи Тошо Ганев - първият мездренс-

ки хаджия“.

➤ През 2013 г. излязоха от печат краеведските книги „АПК „Искър“ - Мездра 1969 - 1989 г.“ от Петър Кръстев, „Изворите на село Лик“ от Иван Алексиев и „Така ги видях, така ги обичам хората от Люти брод“ от Василка Стойкова.

➤ През март м. г. Краеведското дружество отбеляза със скромно тържество 25-годишнината от своето създаване.

➤ През 2013 г. в Общински вестник „Мездра XXI век“ намериха място поредица от краеведски материали, между които „Войните в спомените на столетници“ от Цветана Евгениева, „Загиналите в Балканската война 1912 - 1913 г. от с. Зверино“ от Ив. Захариева, „Село Моравица в османотурски документи“ от Иван Георгиев и „Оброците в Каленското землище“ от Тошко Марински.

Мирослав ГЕТОВ
председател
на Краеведско
дружество - Мездра

Ивана Захариева и Весела Пелова (ДА - Враца)

поминокъ за с. Върбешница“, на гр-р ф. н. Христина Маринска - „Век и половина народни занаяти в с. Кален“, на Светла Дамяновска - „Изкуствено и информационни аспекти на колекцията-дарение „Фунев“ към Градската художествена галерия“, на Лиляна Лещарска (НЧ „Просвета - 1928“ - Царевец) - „Оброчните места в землището на с. Царевец“, на Янка Николова (НЧ „Светлина - 1926“ - Моравица) - „Топоними в землището на

„Мездра - май“ през 1974 г.“ и на Мирослав Гетов „Местните вестници, издавани в Мездра“.

Представени бяха и две мултимедийни презентации на ученици от ОУ „Христо Ботев“ - „Топонимия, антропонимия и местни говори“, подготвена от СИП „Краезнание“ - VI клас с р-л Марияна Йорданова и „Проучване на женска народна носия от Северняшкия край“ на СИП „Приятели на историята“ - VII клас с р-л Светла Кръстева.

Деца на Мездра

КРАСИ - 1 годинка

В следващите дни рожденици са:

Нина Данколова - секретар на Община Мездра, на 27 февруари.

Наталия Христова - ръководител на ОЦСУД, на 28 февруари

Христо Михайловски - гл. специалист "Инвеститорски контрол" в Общината, на 28 февруари, 55 г.

Валентина Христова - фармацевт, на 3 март
Георги Гергов - гл. инспектор екология в Общината, на 5 март, 38 г.

Цеца Костова - директор "Финанси и общински приходи" в Общината, на 6 март

Мариела Горанова - преподавател в СОУ "Иван Вазов", на 6 март

Стефан Александров - спортист-ветеран и планинар, на 10 март, 75 г.

Анета Гергова - гл. архитект на Община Мездра, на 11 март

Тошко Стоянов - директор на ПГ по МСС, на 11 март, 49 г.

Димитър Тронков - кметски заместник на с. Дърманци, на 12 март, 49 г.